

Skattedirektoratet (1)
Postboks 9200, Grønland
0134 OSLO

Oslo 24/07/2020

Referanse 19/12709

Høringsinnspill for CO2-avgift på forbrenning av avfall

Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs er arbeidsgiver- og interessepolitisk organisasjon for landets kommunale avfallsselskaper. Medlemmene våre spiller en nøkkelrolle for at Norge skal nå sine materialgjenninningsmål og klare omstillingen til en sirkulær økonomi.

Vi viser til Skattedirektoratets høringsforslag til stortingsvedtak om CO2-avgift på forbrenning av avfall, og forslag til endringer i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter til gjennomføring av avgiften.

I Meld. St. 41 (2016-2017) Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid, ble det varslet at regjeringen vil innføre prising av utslipp av klimagasser fra avfallsforbrenningsanlegg. Prising av utslipp kan skje enten ved å ilegge kvoteplikt, eller ved å innføre en avgift. I Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 ble det varslet at regjeringen vil arbeide videre med å innlemme avfallsforbrenningsanlegg for husholdningsavfall i EUs kvotesystem (EU-ETS), eller innføre CO2-avgift på forbrenning av avfall.

Samfunnsbedriftene mener:

1) En generell avgift på forbrenning til energigjenvinning utfordrer prinsippet om at forurensere skal betale, og endrer ikke produktenes sammensetning, som er det viktigste for å unngå forbrenning til energituttelse. Effektive virkemidler, som avgifter, må settes inn andre steder i verdikjeden enn ved forbrenning til energigjenvinning. Forbrenningsanleggene har ingen innvirkning på hva produsentene selger ut i markedet.

2) Dersom avgiften likevel innføres, må den minimum harmoniseres med svensk sats, som per i dag er Norges viktigste samarbeidspartner i forbrenningssammenheng. Det blir da svært viktig å understreke at inntektene fra en slik avgift tilbakeføres til kommunale avfallsaktører for utvikling av enda bedre sorteringsteknologi.

Samarbeid i Norden

Det er ikke hensiktsmessig med en avgift som vil resultere i økt eksport av restavfall til Sverige. Den svenske avgiften skal også evalueres på nytt av Skatteverket innen 1. oktober 2021. Norske myndigheter bør derfor utsette en avgift i påvente av resultatene fra den svenske evalueringen, og samarbeide om en harmonisering i 2021.

Riktig virkemiddelbruk gir teknologisk utvikling og arbeidsplasser

Ytterligere eksport av avfall til land der forbrenning er billigere enn i Norge, vil ikke føre til reduksjon i verdens samlede CO2-utslipp slik intensjonen er i forslaget fra Skattedirektoratet. Avgiften vil derfor kunne hindre norsk avfallsbransje i å redusere utslippene sine, samtidig som investeringsviljen i nye teknologier svekkes.

Det er derfor svært viktig for Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs å understreke at inntektene fra en slik avgift tilbakeføres til kommunale avfallsaktører.

Hensikten med en slik løsning er å tilføre de kommunale avfallsaktørene midler til investeringer i nye teknologiske løsninger for sortering og bygging av infrastruktur. Det øker utsortering for materialgjenvinning, reduserer mengder til forbrenning og bidrar til en sirkulær økonomi. Norge bør kunne bli et foregangsland for sirkulær økonomi, og ta større ansvar for sitt eget avfall. Dette gir muligheter for eksport av teknologi og etablering av nye arbeidsplasser spredt rundt i hele landet.

Produsenter har et stort ansvar for økt materialgjenvinning

EUs handlingsplan for sirkulær økonomi viser tydelig at det vil komme krav til at produkter og dets komponenter skal kunne gjenvinnes og/eller gjenbrukes i flere omganger. Innholdet av farlige kjemikalier skal reduseres til et minimum. Dette vil likevel ta noe tid. I dag går store mengder produkter, og dets komponenter som regnes som avfall, til forbrenning (eksempelvis ulike typer plast og blandingsmaterialer) eller deponi. Det er en kilde til utslipp av CO₂ og andre farlige klimagasser som fordrer tiltak hos produsentene, og er ikke noe som løses med avgift på forbrenning.

Derfor understreker vi, i likhet med flere av våre medlemmer som har gitt innspill til denne høringen, at effektive virkemidler, som avgifter, må settes inn andre steder i verdikjeden. Forbrenningsanleggene har ingen innvirkning på hva produsentene selger ut i markedet.

En CO₂-avgift på kommunalt eide forbrenningsanlegg kan også skape lignende utfordringer som våre medlemmer opplever med dagens produsentansvarsordninger, særlig med plastemballasje. Der det er innført produsentansvar, flyttes ansvaret for produkt fra kommune til produsent når produktet er blitt avfall. Å legge kostnadene for håndtering av produsentansvarsavfall på produsent, heller enn innbyggerne gjennom avfallsgebyret, vil være i tråd med prinsippet om at forurenseren skal betale. Ved en avgift på forbrenning til energigjenvinning, så ender heller regningen opp hos kommunale avfallsaktører og innbyggere (renovasjonsgebyret) – ikke der den hører hjemme – nemlig hos produsentene.

En generell avgift på forbrenning til energigjenvinning utfordrer derfor også prinsippet om at forurensere skal betale, og endrer ikke produktenes sammensetning, som er det avgjørende for mulighet til å unngå forbrenning til energitnyttelse.

Med hilsen
Samfunnsbedriftene Avfall og ressurs

Svein Kamfjord (sign.)
Direktør